

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 2 k. 50 f.
Egy hónapra 2 k. 20 f.

VIDÉKEN:
Egy évre 3 k. 50 f.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉS:
Első sorban soronként 20 fillér.
Minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 50 fillér.
Nyilatkozó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, márczius 1.

Mai számunk főbb közleményei:

**Veséreszik: Aradi gyártulajdonosok a ke-
reskedelemügyi miniszterhez.**
Az osztrák béke-háború.
A fegyverletétel után.
Gyilkosság szerelmeiféltésből.
Miniszterválság.
Üzérkedés a keresztvízzel.
Halál a szengázban.
A polgármester jubileuma.
Tárcza: Bohémia. Irta: Kabos Ede.
Regény-Csarnok: A milliomos büntárs. Ir-
ta: M. E. Braddon.

**Aradi gyártulajdonosok
a kereskedelemügyi minisz-
terhez.**

Arad, február 28.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi mi-
niszter czimére egy alaposan megindokolt,
önérzetes hangon tartott kérvényt vizs hol-
nap Aradról a posta. Csaknem az összes
helybeli gyárak tulajdonosai aláírták a szép
kaligrafiával megszerkesztett okmányt. Az,
a mit a kérvény tartalmaz, nemcsak a
gyárakat, de a minden rangu és rendű
ipari vállalatokat egyaránt érdekli és pe-
dig nagyon közléről: a kérvényben az
aradi gyárak a *köszönet* teszik szövé, főleg
pedig ennek szállítását és áremelkedését
azon kivételes kedvezmények kapcsán, a
miket a magyar államvasutak vezetősége
helyezett kilátásba és adott meg az osz-
trák nagyiparosoknak.

Az ausztriai szénmunkások sztrájkja
következtében a *Petrozsényről*, illetve *Lu-
pényről* az osztrák határszéli vasuti álló-
másokra irányított szénszállítványokra
nézve a magyar államvasut igen mérsé-
kelt díjtételeket engedélyezett, az ugy ne-
vezett *második kivételes díjszabás* teteleit.
Tekintve a rendkívüli viszonyokat, melyek-
et a bányászok sztrájkja okozott, méltá-
nyos, okos dolog volt az államvasutak
igazgatóságától a hazai szénbányákra irá-
nyítani a figyelmet és kedvezményekkel
nyújtani alkalmat a kivitel növelésére.
Mindazonáltal sem a miniszternek, sem
az államvasutaknak nem lehetett az az
intenciója, hogy e kivételes díjszabás al-
kalmazása által a hazai iparvállalatok rö-
videt huzzanak. Pedig ugy áll a dolog,
hogy a magyar gyáripár fog szenvedni,
ha a miniszter ismert jóakarásával és ta-
pintatásával idejekorán nem segít.

Mit mi történt? Az osztrákoknak adott
szállítási díjkezdmény nyomban kihatás-
sal volt a magyarországi gyáripári válla-
latokra és első sorban az *aradiakra*. Tudni
való, hogy az aradi gyárak igen csekély
kivétellel, Petrozsényről szerzik be szén-
szükségleteiket. A petrozsényi bányák tu-
lajdonosa, a salgó-tarjáni köszénbánya rész-
vénytársaság pedig, nem törődve az ipar
pangásával, a rossz közgazdasági viszo-
nyokkal s az ennek következtében beállott
általános pénzhiánnyal: rögtön a szállí-
tási kedvezmény biztosítása után *felemelte*
a szénárakat. Félő, hogy ugyanezt fogja

tenni rövidesen az urikány-zsilvölgyi bá-
nyatársulat is.

Hogy a tüzelő anyag az ipari terme-
lésnél mily fontos tényező, bizonyítani
felesleges. A versenyképesség alapfeltéte-
lét a termékek előállítás költségeinek ol-
csósága képezi. Minél drágább a tüzelő-
anyag, annál több az üzemköltség, annál
nehezebb a versenyképesség egyensúlyá-
nak megtartása. Nagy hiba lenne tehát,
ha a szénbánya társulatok önkénye szabná
meg éppen a versenyképességnek legele-
mibb feltételét, nyereszkesedési vágyból eredő
árfelemelések által.

Az bizonyos, hogy a kormány nem
parancsolhat rá a bányatársulatokra, hogy
a köszén árát mérsékeljék, mert a ma-
gánvállalkozás belügycibe avatkozni, sza-
badságát korlátozni nem lehet és nem
szabad. Eppen azért fordulnak kérvé-
nyekkel az aradi gyártulajdonosok *He-
gedüs Sándor* kereskedelemügyi minisz-
terhez, tudva azt, hogy az ő közismert
iparpolitikájával homlokegyenest ellen-
keznék, ha oly kedvezményes szállítási
díjtételek maradnának érvényben csupán
az ausztriai ipar javára, melyek hazai
iparunkat egyenesen megkárosítják. A
legkevesebb — mondja a kérvény —
mire a hazai ipar jogosan számot tarthat,
bizonyára az, hogy legalább is azokban
a szállítási kedvezményekben részesüljön,
melyeket a magyar államvasut egy ide-
gen ország iparának nyujt.

Az aradi gyártulajdonosok a *petrozsény-*

TÁRCZA.

Bohémia.

Irta: Kabos Ede.

Bohémia nem lett volna Bohémia, ha szál-
lást nem ad a tótoknak, a kik aztán kiverték
a hajlékából. S azóta a bohémek hajléktalanok.
Bohémia pedig az az ország, melyben nem a
saját fiai laknak.

A lakik olyan sokszor emlegetik Bohémiát
és olyan sokszor mondják valakire: „bohém-
gyerek“ azok nagyot tévednek. Amit emlegetnek,
Bohémia nincsen, s akire azt mondják „bohém-
gyerek“ legtöbbször igen veszedelmes parazita.
A közfelfogás az, hogy az a bohém, a ki köny-
nyelmű és nem tesz különbséget a másé, meg
a magáé közt; pedig a bohém a világ leggaz-
dagabb koldusa, a ki sohasem szorul másra és
a maga semmijéből még másoknak is tud aján-
dekozni. Az ál-bohém nagy lakást tart, mely-
nek bérével adós marad s azért sohasem mer
hazamenni, az igazi bohém senkinek sem tar-
tozik, lakása egyáltalán nincsen s mégis min-
denütt otthon van. Az ál-bohém kifárasztja az
esztét, hol lehetne még egy hitelforrást találni;
elegáns ember és igazság szerint a czilinder
helyett kifizetetlen számla volna a fején, másik
számla ruha helyett a testén, harmadik számla
cipő helyett a lábán s amit elegánsan forgat
a kezében: az ezüsfogantyus bot is számla volna.
Mert csak a számlák illetik meg őt. Az igazi bo-

hém nem is mer olyan helyre bemenni, a hol szám-
lákkal dolgoznak, nem gondol arra, hogy valakit
becsapjon, ő csak a bohémtársához megy s az-
után mustrát tartanak a ruhatarak fölött,
hogyan lehetne rajta megosztozkodni, hogy
mindkettőjüknek jusson valami. Az egyik veszi ma-
gának az ötször vasalt czilindert, a másik for-
májából kijött szalmakalapot; az egyik a fé-
nyes szalonkabátot, mely épp oly kevésbé sza-
lonias, mint kabát, a másik veszi magának a
felöltőt, mely még mindig felöltő, mert a zá-
logház szerencsére nem teszi már felöltőnek
és nem ad rá; az egyik veszi magának a lakk-
cipőt, melynek a betegsége, hogy nem hagyja
magát fehér harisnyára huzni; a másik a beis-
teigert, mely egyébként régen ereklje lehetne.
S ha így mind a ketten kiöltözködtek, senki
sincsen megcsalva, még a világ sem, mely a
ruhából kilátja a vidám koldusokat. Ellenben
milyen szegénynek érzi magát a hamisított bo-
hém az elegáns toalettjében, olyan gazdag a
valódi a rongyaiban. Mert az igazinak van va-
lamije, a mi gazdaggá teszi, s miből még má-
sokat is ajándékozhat: szive. Az ál-bohém ki-
felé elégedett, befelé elégiületlen.

A ál-bohém fölkél reggel, felöltözködik s
mialatt a bajuszát felkötö, lefüttyent az utcá-
ra a hordárért. Feljön a hordár. Az elküldetik
egy kabáttal a zálogházba. Elegáns az ered-
mény öt forint, melyből egy egész forint a
hordaré. mert mi nagyságos urak vagyunk. A
négy forinttal elsétál a Royalba és az ujságok
mellé kér theát, sonkát, vaját. Utána cigaret-

tát, sirt és két bockot. Borralaló, kabátfölse-
gítés, leereszkedés köszönés — adieu. Most már
az utcán van, a tizenegyre, a pénz fogytán.
Mit csináljon? A cigarettá füstjébe néz, tená-
csot kér. A füst tanácsol. Fiakkert! Igaz biz
a! A fiakker jó lesz. Pszt, fiakker! Beleveti
magát és nem tud czimet adni. Csak hajtsón
akárhová, majd kieszelem azalatt hová. A le-
vegő friss, fiakker jó, ah nem is volna rossz,
ha az ember holtig így fiakkerizhetne! De per-
sze, az életben kerül. S hogy a pénz jut eszé-
be, véletlenül észbe jut az is, hogy nincs
pénze. Tehát a fiakkernek meg kell állania va-
lahol, a hol pénzes ismerős lakik. A bohém ott
elugrik a fiakkerről.

— Szervusz!
— Hát te hová fiakkerizel ilyen korán?
— A legnagyobb ur után.
— Ki az?
— A pénz. Az nagy ur, ha van is; hát
még mekkora ur, ha nincs. Nehezebben lehet
hozzátérni, mint a királyhoz.
— Igaz.
— Nem igaz. Mert én éppen azért hajtat-
tam hozzád, hogy pénzt kapjak. Es kapnom
kell. Mert a fiakkert sem tudom kifizetni. En
tehát most hozzáférék a legnagyobb urhoz, a
pénzhez.

Az ismerős vakarja a fejét:
— Az én vagyonom tíz pengő.
— Megfelezzük.
Ez ellen nem lehet protestálni. Ot pengő

aradi vonalon ismételten sürgették már a második kivételes díjszabásnak szénszállításokra való alkalmazását. Ez a díjtétel Petrozsénytől Budapestig érvényben van. Sürgették, de siker nélkül. Már pedig a jogegyenlőségnek fogva is egyformán kellene részesedniök az állami kedvezményekben.

Ezekre az érvekre támaszkodva fordulnak most az aradi gyártulajdonosok a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve, hogy a második kivételes díjszabás tételét — tehát ugyanazokat, melyeket a Budapestre és most az Ausztriába szállítandó szénre nézve is érvénybe léptettek — a Petrozsényből és Lupényből, vagy más zsilvölgyi állomásról Aradra irányítandó szénzállítványokra is terjessze ki. Ha pedig ez az ohajtás nem volna teljesíthető, kéri, hogy a bányatársulatok áremelésének ellensúlyozása érdekében az ausztriai határszéli állomásokra szállítandó szén tekintetében nyújtott vasuti kedvezményt a miniszter vonassa vissza.

A köszénbányák árfelemelése tehát — mint az itt elmondottakból látható — azon kedvezményekben gyökerezik, melyeket az államvasutak vezetősége koncedált. Az aradi gyári vállalatok, midőn ezzel szemben állást foglalnak s fenyegetett érdekeik megoltalmazása végett a kormány legkiválóbb tagjánál tesznek lépéseket, a lehető legjobb helyre folyamodnak, mert Hegedüs Sándor eddigi ténykedése fényes tanubizonyságot tett arról, hogy a magyar iparnak igaz barátja, lelkes támogatója, a ki jogos, méltányos kívánságok teljesítése elől éppenséggel nem zárkózik el. (*)

Az osztrák béke-háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 28.

Békülnek az osztrák pártok, de olyan nagyon, hogy háborúnak is sok volna. A pártok még értekeznek, még tárgyalnak minden fajta közvetítő és kiegyenlítő indítványt, de Körbernek már be kellett látnia, hogy a tűz és víz elevenen egyesítésének problémája megoldhatatlan. A szlávok és németek összeegyeztetése sehogy sem megy ott, ahol ráadásul még szo-

cialista, antiszemita és nagy sereg más áramlat befolyásol minden mozdulatot.

Az alsó-ausztriai tartománygyűlés is sok bajt okoz. A minap ennek az ülésezése adott alkalmat azokra a botrányokra, a melyek még az osztrák parlamenti élet történetében is fel-tűnően szégyenletes nevezetességűek, s ma ismét erős gondot szerzett Körbernek.

Délelőtt megjelent a miniszterelnöknél a tartománygyűlés szabadelvű képviselőinek küldöttsége s memorandumot nyújtott át, a melyben hevesen tiltakoznak az új választási törvény ellen. A küldöttség nem érte be a memorandum egyszerű átadásával, hanem élő szóval is védelmére kelt álláspontjának, s nem kevesebb, mint öt óra hosszat tárgyaltak a miniszterelnökkel. Mindenek fölött új választások kérését követelték. Kijelentették azt is, hogy ha követelésüket nem teljesítik, úgy a tartománygyűlés, mint a községtanács liberális képviselői le fogják vonni a végső konzekvenciákat.

Hogy mik ezek a végső konzekvenciák? Kisebbségről lévén szó, amely erőszakkal nem képes semmire menni, nyilvánvaló, hogy ez az ekszódus bejelentése.

Funke képviselőházi elnök ma délután három órára tanácskozássra hívta össze a német pártok elnökeit. A tanácskozás rövid megszakitással késő estig tartott.

Hogy a kormány kellemetlenségei szaporodjanak, a szocial-demokraták is mozgolódnak. Meghívót küldöttek ma szét s felszólították az elvtársakat, hogy 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Ring-strassen gyűljenek nagy tömegben össze tüntető körmenetre. A tüntetés a választási reformnak és a legutóbb elhangzott kormány-nyilatkozatoknak szól.

A Reichsrathnak is volt ülése a sok párt-tanácskozás mellett. A köszénbányászok sztrájkjára vonatkozó sürgős indítványok tárgyalását folytatták. Demál képviselőn kívül elő vannak jegyezve az indítványok ellen: Roschmann, Wolf, Novak, az indítványok mellett Cingr, Roser, Schücker, Zeller, Resel, Knittel, Kaftan, Stojan, Siller, Milewski, Pfeiffer Gyula és Seichert.

Napirend előtt Gessmann külön bizottsághoz kéri utasítani az állami alkalmazottak kaucziókötelezettségének megszüntetéséről szóló indítványát.

Az elnök a bizottság nagy számára hivatkozva visszautasítja ezt az indítványt, mire a

ház az indítványt a költségvetési bizottsághoz utasítja.

A zürzavar, mint az itt elmondottakból látható, minden téren tökéletes. Mi lesz a megoldás és van-e ennek a helyzetnek megoldása, senki sem sejtí. Bizonyos csak az, hogy egyre békülnek és egyre több dolog akad, a min ösztetűznek békülés közben.

TAVIRATOK.

A német trónörökös kitüntetése.

Berlin, február 28. (Saj. tud. távirata.) Veragua herceg vezetése alatt rendkívüli spanyol követség érkezett ide, hogy Frigyes Vilmos trónörökösnek átadja az aranygyapjas-rendet.

Az angol költségvetés.

London, február 28. (Saját tud. táv.) Az alsóház folytatta a tengerészeti költségvetés tárgyalását és elfogadta a legénység tételt.

Az egyiptomi behozatal.

Bécs, február 28. (Saját tud. táv.) A hivatalos lap jelentése szerint az osztrák kereskedelmi miniszter az osztrák belügyminiszterrel és a magyar kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve, az alexandriai közegészségi állapotok tartósan kedvező voltára való tekintettel hatályon kívül helyezte az Egyiptomból való behozatalra eddig még fennállót rendkívüli közegészségügyi intézkedéseket.

A fegyverletétel után.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 28.

Az eseményeken még mindig uralkodik Cronje megadásának szenzációs és mély-jelentőségű ténye. Erről beszél az egész világ-sajtó, mert ez fordulópontja az ezután következő eseményeknek. Béke következik-e ezután, vagy utolsó csepp vérig tovább folyó harc és hogy mennyi a jelentősége a paardebergi fegyverletetésnek a háboru mérlegében, ezek most az egész világot izgalomban tartó kérdések.

Az angol lapok, a melyek nagy része kezdetől fogva a háboru ellen volt, s a hosszú

az ugynevezett bohém zsebébe vándorol s a fiatal ur kimenet azt mondja:

— Nyomorult koldus, tíz pengő az egész vagyona. S az ilyen ember el akarja hitetni a világgal, hogy rendezett viszonyok között él. No megállj! Különbem most már öt pengőm van s az elég lesz a fiakkereknak. De mennyit kell még fiakkereznem, míg a napi költségeimet összepumpolom. Hja, rossz világot élünk és pumpolni már csak fiakkereken lehet. A gyalogos nem kap kölcsönt. Hiszen az koldus. Azon meglátszik, hogy kell neki a pénz.

Hát kérem, ez az az ember, a kire azt mondják:

— Milyen bohém gyerek!

Pedig parazita.

Az igazi bohém milyen nagyszívű számár hozzá képest. Az is fölkel reggel, mert elvégre mindenki fölkel, a nap is fölkel s a püspök is legfőlegb csak délig alszik. Hát mondom, fölkel s istentelenül morog, hogy mennyire éhes. Skandalum. Nem is tudom, szabad-e ilyen éhesnek lenni? Szabad, nem szabad; bizonyos, hogy rettentően éhes. Es nem is csoda; az este is megcsalta a gyomrát, elhitette vele, hogy fáj és nem adott neki vacsorát, hogy meg ne terhelje magát. Igaz, hogy akkor se tudott volna neki vacsorát adni, ha a gyomor egészséges. De hát a gyomor meg hagyta magát csalni s egyszer-másszor az ilyen család sike-rül. Hiszen a gyomor csak gyomor és nem ész. Szóval: az este megcsalta a gyomrát, de most már nagyon is éhes. Ajhaj! Addig csak bírja

talán, míg átsétál a barátjához, a ki szintén jogászyerek és hiteles tanuk vallomása szerint tegnap váltott egy tizest. Annak tehát van pénze s a mi a barátjé, az övé is.

Atmegy hozzá. Az ágyban találja. Ugy tesz, mintha aludnék. Megkapja a vállánál és rázni kezdi, mialatt bömbölő hangon éneklí: „Kelj fel anyám, kelj fel anyám a sirból...”

Az alvó ébred és nótával felel: „Varga uram kertesze alatt, Bodri kutya szörnyen ugat.” Egy kicsit nevetnek. Aztán a látogató prózában veszi fel a beszéd fonalát:

— A Bodri kutya én vagyok s már nem ugatok.

Mire az ébredő azt feleli:

— Késő, kutya! Én vagyok anyád s már felkeltem a sirból. Hát mi baj?

Azt mondja az én emberem:

— Pszt! némulj meg! Nem hallasz semmit?

— Nem.

— Pszt! . . . De hiszen te megsüketültél s talán már a notre-damei harang kongását sem hallanád meg!

A fiu hallgatózik:

— Semmit se hallok.

— De hiszen a gyomrom korog. Mit, korog? Kong, bömböl, ordít. S te nem hallod?

A jogász gyerek visszahanyatlik a párnába:

— Hja, fiam, azt én nem hallhatom a saját gyomrom korgásától.

— Te is . . . ? — szól a látogató hüle-

deve. Tréfálsz. Szavahihető tanutól tudom, hogy tegnap egy tizest váltottál.

Az ágyból valami nóta hallatszik:

„Es ist eine alte Geschichte . . .“

Aztán felül a fiu s csendesesen meséli:

— Egyszer volt, hol nem volt, még az óperenziás tengeren is tul volt, volt egyszer egy kékszemű papiros, a melyiken csodaszép angyalfejek voltak pingálva. Nagyon szép volt édes fiam, de csak volt.

— Elverted?

— Nem vertem el.

— Hát elvesztetted?

— Inkább az eszemet, arra nem vigyá-zok ugy.

— Talán kölcsön adtad?

Dühösen fakadt ki a gyerek:

— Hát uzsorás vagyok én, a ki pénzt ad kölcsön? Miféle szemtelen gyanusítás ez?

— De hát akkor mit csináltál a pénzünkkel?

— Elajándékoztam. Fogd be a szád és ne szólj közbe. Hát igenis elajándékoztam. Mikor ma hajnal felé haza vetődtem, megbotlottam a lépcsőn valamibe. Azt mondtam szeliden: mi az ist nyila lehet? Lehajlok, hát: ember. Ide hallgass, gyerek! Azt mondom, hogy ember, pedig lány volt.

— A lépcsőn?

— A lépcsőn. Ott töltötte az éjszakát, a hogy elsírta a kérdéseimre. Csak valami jobb cselédeány volt. A gazdája elküldte az este valami vacsoráért és tíz forintot adott vele, hogy

vereséges mérkőzés alatt jól látta, milyen méretetlen áldozat a háboru minden napja, nagy részben ma is a helyzet komoly felismerésére vallanak. A háboru folytatására el vannak készülve, a békét nem sürgetik, mert nem is remélik, de maguk figyelmeztetnek, hogy nem szabad a siker értékét túlozni. Egyedül a *Morningpost* az, amely egyenesen izgat a béke ellen és *Chamberlain* beszédjére hivatkozva olyan megtorlást kíván a háboruért, a mely lehetetlenné tegye a buroknak a jövőben a mozdulást.

A német lapok higgadtan és érdeme szerint méltatják a fegyverletételt. Elismerik az első jelentősebb angol győzelem fontosságát, de kiemelik Cronje dicsőséges ellentállását is, a mely alkalmat adott új bur seregeknek összevonására, úgy, hogy *Roberts*-nek éppen nincs szabad utja a szabad állam területén.

Részletes hírek ma sem érkeztek még a tiz napos mérkőzésről, de hogy milyen volt a burok ellentállása, azt eléggé tanusítja a *Daily News* statisztikája, a mely szerint tizenegyezer ember az angolok vesztesége. Nyolczezer bur tizenegyezer angolt ejtett el.

Mai távirataink a következők:

Az angol lapok a győzelemről.

London, február 28.

Cronje kapitulációjáról azt írja a *Standard*, hogy ez nagy siker, de nem szabad konzervenciáit túlozni. Tisztjeinknek és katonáinknak — mondja a nevezett lap — még több áldozatot kell majd hozniok.

A *Morningpost* azt mondja: Már is hallani, hogy Anglia uagylelkűséget tanusítson a legyőzött ellenség iránt. Nekünk azonban e tekintetben megígérte *Chamberlain*, hogy a háboru ismétlődését lehetetlenné fogják tenni.

A *Daily News* szerint nem szabad azt hinni, hogy minden akadály le van győzve. A nevezett lap örömmel regisztrálja azt a hirt, hogy legközelebb hajóra szállítják a 8. hadosztályt.

A *Daily Telegraph* azt mondja, hogy *Roberts* diadalának az a hatása lesz, hogy a külföldi sajtó, amely eddig örült szerencsétlenségünknek, most más hangon fog beszélni.

A *Times* szerint *Cronje* balsikerének jelentősége nehezen határozható meg. A hollandusok éppen olyan szívósak, mint az angolok és

Roberts diadalát valószínűleg újabb diadaloknak kell még követniök. *El lehetünk tehát készülvé a háboru folytatására.*

Német lapok Cronje vereségéről.

Berlin, február 28.

Cronje kapitulációjáról ezt írja a *Post*: Igazságtalanság volna, ha a burok vitézségének méltatásánál nem emlékeznénk meg elismeréssel a brit csapatok fáradásairól és kitartásáról. Ők is a legnagyobb bravurral küzdöttek és veszteségeik valószínűleg nagyobbak mint a buroké. A dicsőség legnagyobb része azonban *Roberts* lordot illeti. Csak az ő megérkezése után tanusítottak az angolok olyan friss iniciatív fellépést, a mely nélkül sikert aratni lehetetlen.

A *Berliner Neueste Nachrichten* szerint *Cronje* kapitulációja egyike a történelem legdicsőségeiből vereségeinek. *Cronje* kapitulációjával az angolok elhárították az első akadályt Bloemfontein felé való előnyomulásuk elől, de azért bur földön való előnyomulásuk nem lesz könnyű dolog.

A *Vossische Zeitung* ezt írja: *Cronje* tábornok személye felér egy egész hadsereggel és azt a leverő hatást, a melyet a koodoosrandrifti fegyverletétel Bloemfonteinben és Pretóriában előidézhett, nem szabad kicsinyleni. A mellett azonban a nevezett lap szintén kiemeli, hogy a bur köztársaságok végleges legyőzéséig még sok akadályt kell leküzdeni.

A *Börzencourier* ezt mondja: *Cronje* tábornok a tulnyomó hatalommal szemben kifejtett ellentállásban megtett mindent, a mi embertől telik és megérdemli azt a nevet: „a dicsőségesen legyőzött.“ Az angol faj hegemoniáját ez a háboru mindenesetre meg fogja alapítani. Ha legyőzött nép soha sem követelhetett kiméletes bánásmódot a győzöttől, a dél-afrikai köztársaságok németalföldi lakossága mindenesetre megkövetelheti, mert az okosság is azt parancsolja Angliának, hogy jövőre a teljes egyenlőség alapján való bánásmódot biztosítson neki, hogy a mostani ellentállásnak élet vegye.

A *Nationalzeitung* azt mondja, hogy *Cronje* tábornok fogságba jutása súlyos csapás a burok ügyére. A katasztrófa morális hatása bizonyára nagyon leverő, mert bizonyos, hogy a burok jobbszárnya teljesen megsemmisült. A buroknak számot kell vetniök azzal is, hogy

— Megcsalt, ha mondom. S most én éhezem, koplaljak, pusztuljak el éhen, mert az a perszóna befont. Nem fiu, én vagyok a számár, ha ezért csak számárnak mondalak. Kutyafráter vagy, gazember . . .

— De nem csalt meg, ha mondom!

— Ugyan kérlek!

Az a fiu szinte könyezik az ágyban:

— Hát ha mondom, hogy nem csalt meg. Hiszen olyan kék szeme van és a haja olyan szőke . . .

Egy kis csönd támadt. Az én emberem kétkedve néz a barátjára, gondolkozik, rázza a fejét, azután dadogni kezd:

— Azt mondd, hogy szőke?

— Ah, de milyen szőke!

Ugy elérzékenyedik a gyerek:

— Istenem, az én kis galambom is szőke, de milyen szőke! . . . Igazad van. Nem csalt meg. A szőkék nem tudnak csalni . . .

Es most már együtt éheznek, együtt nincs pénzük, de már nincs szemrehányás. Hisz az olyan természetes, hogy nem szabad cserben hagyni egy síró leánykát, a ki — szőke. De milyen szőke . . .

Nincs tovább. A bohémet ne akarja felismerni arról, hogy mulatságos, vagy különös! Hanem arról, hogy szive van. S ha szive van, akkor lehet dussgazdag vagyonban, lehet millos, lehet még király is — mégis bohém.

teljesen magukra lesznek hagyatva és hogy még közbenjárást sem fognak megkísérelni más államok. Meglehet tehát, hogy kétségbeesett harczra van kilátás, a melynek folyását és hatásait ma még nem lehet megítélni.

Elismerés Cronjenak.

Páris, február 28.

Az *Intransigeant* gyűjtést indít egy diszkardra, a melyet *Cronje*-nak akarnak átadni. Tegnap este a boulevardokon tüntetés volt a burok mellett, miközben két angol embert kigunyoltak. Több lap annak a nézetének ad kifejezést, hogy *Cronje* szerencsétlensége még nem döntötte el a háboru sorsát és remélik, hogy Európa interveniálni fog.

London, február 28.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Paardebergből tegnapi kelettel: *Cronje* főleg a kanadai csapatoknak és a Gordon-higlandereknek az ellenséges sánczokra intézett vitéz éjjeli támadása következtében adta meg magát.

Kisebbitkötetek.

London, február 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Sterkspruitből 26-iki kelettel: Ladygreyből ideérkezett bur forrásból való jelentések szerint *Brabant* tábornok elfoglalta Jamestownt és a burok összes lovait zsákmányul ejtette.

London, február 28.

A *Standard*-nak jelentik Pietersstationból 25-iki kelettel: Ma reggel fegyverszünetet kötöttek a harczoló felek, hogy halottaikat eltemethessék.

A *Times*-nak azt jelenti Lourenco-Marquezből tegnapi kelettel, hogy sok angol és más idegen lakos elhagyja Transzvált. Az utóbbiak között meglehetősen sok kormányhivatalnok van, a kik három hónapi szabadságra Hollandiába mennek.

Buller csatája.

London, február 28.

A burok tegnap meg akarták kerülni *Buller* hadosztályának bal szárnyát. Azonban erős ellentállásra találtak s a két sereg most teljes erővel vetette magát egymásra. A véres harcz még folyik közöttük.

London, február 28.

Colensoból jövő távirat jelenti: *Hart* tábornok dandára naplementekor megtámadta a burok táborát *Pieterhillnél*. Az inniskilling lövészek rohamot intéztek a meredek hegyoldalra és néhány száz yardnyira jutottak az ellenség hadállásától, de a burok golyózápora elől csakhamar vissza kellett vonulniok. A burok lövöldözése oly erős volt, hogy mikor az angol gyalogság a fák által fedezett állásából kilépett, a vezető fél század minden embere egyszerre sebesülten rogyott össze. A gyalogság éjjel a dombon elsánczolta magát s újra megkísérelte a bur hadállás elfoglalását, de ismét sikertelenül.

Buller este érkezett távirata jelenti a hlangvanei főtáborból: *A Pieterhill csucst Barton dandára fényes bravurral keresztül vitt rohammal elfoglalta. Warren dandárai pedig az ellenség főhadiszállását foglalták el. Az ellenséget minden irányban szétvertük. Hatvan bur fogságba esett.*

A paardebergi csata áldozatai.

London, február 28.

Cronje kapitulációjáról még ma sem jöttek részletek. Az is teljes bizonytalanságban maradt, hogy mennyi bur került fogságba és hányan estek el a csatában.

A *Daily News* az angoloknak február

majd visszahoz belőle. A szegény leány meg elvesztette, a mi a tizesből visszajárt volna és nem mert haza menni. De megszökni sem mert, hiszen becsületes és nem lopta el a pénzt, csak elvesztette. Hát tiz óra után elrejtőzött az udvarban és később elaludt a lépcsőn. Hogy én felköltöttem, megint teli volt a szeme könnyel. Te fiu, tudsz te síró leányt nézni?

— Vigye el az ördög a síró lányokat. Meg a te hazug mesédet.

— Nem mese az, gyermek! A leány sirt. Es én összekeresgéltem a zsebeimből, a mit a tizesből visszakaptam, elfordítottam a fejemet, hogy ne lássam, mert megszakadt volna a szívem. Aztán odaadtam az egészet a leánynak.

— Oh, te számár!

— Hál' Istennek, hogy számár vagyok. Ah, be jó számárnak lenni!

Dühösen, magán kívül ugrik fel az én emberem:

— Jaj hogy ilyen istentelen léhűtők is szaladgálhatnak az ég alatt! Lomposabb az utolsó kutyánál, az én gyomrom korgását nem hallja meg a saját gyomrának a korgásától és ő nagy-lekü, elveszi a Rotschild kenyerét. Hát mit csináljon szegény Rotschild, ha te már életedben jótékony alapítványra adod az egész vagytonodat? S ha még jótékony lettél volna! De számár voltál. Be hagyta magad csapni. Valami kis perszóna lehetett, a ki reggel szőkött haza valahonnan és téged avval az ostoba mesével megcsalt.

— Nem csalt meg.

20-ig szenvedett veszteségeiről a következő statisztikát közli:

Meghalt: 132 tiszt és 1333 katona
Megsebesült: 407 „ és 5742 „
Fogságba került: 114 „ és 2815 „
Betegségben elhalt: — „ és 600 „

Az angolok összes vesztesége tehát meghaladja a tizenegyezeret.

Erdekes azonban, hogy a sebesültek igen rövid idő alatt visszakerülnek a táborba. A Mauser-fegyverek okozta sebek ugyanis meglepően rövid idő alatt gyógyulnak.

Gyilkosság szerelemföltésből.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 28.

Az aradi esküdtbíróóság ma tartotta hatodik végtárgyalását, melyen nagyszámu hölgyhallgatóság is tarkította a padosrok közönségét. Ez volt különben az első esküdtzéki tárgyalás Aradon, melyet egy nap alatt nem fejeztek be.

Az esküdtbíróóság elnöke Köller János volt, tagjai: Földes János és Kovács Marcell dr., jegyző Seress Barna; a vádhatóság részéről Meszlényi Antal dr. alügyész jelent meg, védő Nemess Zsigmond dr. volt. Mint orvosszakértő résztvett a tárgyaláson Auszterveil László dr. aradi és Halik Aurél dr. lippai orvosok. Suciú János dr. pedig mint román tolmács.

Esküdtékül kisorsoltattak: Vinter Adolf, Ring Lajos, Bohus Lajos báró, Braun Mór, Fleischer Adolf, Hoffmann Antal, Juhász István, Rosenberg Károly dr., Joanovits Antal, Schik Dávid, Ravasz Imre, id. Palkó Ferencz, Hajek Rezső, Szilvássy László dr.

Tárgyalás alá került Fericsán Gyorgye grossi lakos bűnügye. Fericsán azzal van vádolva, hogy a múlt évi november hó 8-án reá leselkedett Mia Gyorgye solymosi lakosra, ki Gross községében tartózkodva ott pálinkafőzésre szilvát vásárolt és megölte.

A vád szerint szerelemföltés volt a gyilkosság oka és olyképen történt meg, hogy Fericsán meghuzódott a patak mentén, kihivatta Miát Popa Nikolae házából, hol neki lakása volt, azon ürügy alatt, hogy szeretője hivatja, mert most egyedül van és férje holt részeg. Mia tényleg kijött, mire egy lesben állott ember — a vád szerint Fericsán — doronggal úgy fejbe ütötte, hogy két nap múlva meghalt.

A vádlott a terhére rótt cselekményt tagadja s csak annyit ismer be, hogy felkérte arra, miszerint Miát megverje. E célból lesbe is állott, de mikor észrevette, hogy azok, kik őt felbérelték, a színhelyről elhuzódnak, ő maga is megfutamodott.

Ezzel szemben egyik szemtanu, Filimon Juon lui Tódor szemébe mondja a vádlottnak, hogy látta, mikor ráütött és egyéb körülmények is bizonyítják, hogy a halálos ütést csakis Fericsán tehette.

Hasonló értelemben vallanak a többi tanuk is.

A tárgyalás késő este sem volt befejezhető és ennek folytatásául a csütörtök délelőtti 9 órát tűzte ki az elnök.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Sulamith, opera. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Mignon, opera. (Páros bérlet.)
Szombat: Mignon, opera. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: A zsidó honvéd, népszimfő.
Este: Udvoška, operetta. (Páros bérlet.)

Házi béke.

— A Vizváry-család vendégfellelése. —

Végre-valahára oly estéről lehet beszámolni, melyről bátran állíthatjuk, hogy egyhangu színiévadunk első eseménye. A Vizváry-család feje egymaga annyi fényt sugározott a szürkeségbe, hogy felvidul tőle a közönség kedélye, ennek a sugárnak meletet kölcsönöz Vizváryné és Mariska leányuk elegáns, disztíngvált játéka és így nem kell csodálkozni azon, hogy a mai előadás alatt a szépszámu közönség nemcsak nagyon jól mulatott, hanem olymértü művelzetben részesült, minőben csak nagy ritkán van része.

A „Házi béke“ ebben a szereposztásban olyannak tűnik, mintha Bisson a Vizváry-család számára írta volna mulattató vigjátékát. Valóban még csak az kellett volna, hogy a fiatal férj szerepét Tapolczai játssa, és a gólyának valamivel fürgébbnek kellett volna lenni, hogy a kis Jójó-nak is jusson kis szerepecske, és a „házi béke“ valóban családi darab a szó teljes értelmében.

Ugy látszott, hogy az öreg házaspár (Vizváry és Vizváryné) nem is színész-talentumukat mutatták be, hanem csak úgy tettek, cselekedtek és beszéltek, mint otthon szokták a kedves családi körben, oly természetesen, oly igazak voltak játéukban és alakításukban. — Mariska leányukon pedig meglátszott, hogy a szülők környezetében jobban érezte magát, mint ebben a mi, reá nézve idegen szféránkban, annyira kimagaslott mai szereplése.

Miután a mai fellépése bucsuzója volt, reassumáljuk vendégszerepléseit és örömmel jelentjük ki, hogy a fiatal művésznő minden egyes szerepében szép tehetségének kiváló jelét mutatta és hogy valóban nagyon sajnáljuk, hogy csak így rövid ideig volt közöttünk. — A közönség, mely nagy érdeklődéssel figyelte meg minden egyes fellépését, megszerette az ifju művésznőt és nem fukarkodott kifejezést is adni annak, hogy egynehány élvezetes színházi estét köszön neki. Carolus.

* Assael Aranka hangversenye. Rövid idő előtt történt, hogy az aradi közönség tanuja lehetett annak a színpadi sikernek, mely egy művészettel szövetséget kötött élet első lépése volt. Assael Aranka fellépéseiről szolunk, melyek nem próbálkozással kezdődtek, hanem öntudatos biztossággal, egy értékes tehetség megnyilatkozásával. A közönség szeretettel fogadta, egyszeriben kedvenczévé tette. Ettől a közönségtől, mely alkalmat adott neki, hogy művészetét bemutathassa, egy nyilvános hangversenyen vesz bucsut Assael Aranka. A hangverseny márczius hó 18-án lesz; a jegyek iránt Révész Nándor könyvkereskedésében lehet intézkedni.

* A Nemzeti színház új igazgatója A lapok négy nevet hoztak forgalomba a Nemzeti színház igazgatójelöltjei gyanánt. Mint budapesti tudósítónk megbízható forrásból táviratozza, az új igazgató Keszler József, a jeles aesthetikus lesz, a kit gróf Keglevich István intendánshoz különben is szoros barátság fűz. Csak Keszler végleges elhatározásától függne — e hír szerint — hogy őt még e hét folyamán, esetleg a jövő héten kinevezzék.

* Hegyesy Gyula, a ki mint tudjuk, súlyos égési sebeket szenvedett s pár nap híján két hónapja beteg, fölépült. Vasárnap lép először a közönség elé. Délután a Zsidó honvéd című szerepet este Udvoška operett fejedelmét játssa. Mindkettő hálás jó szerepe ennek a szorgalmas tehetséges színésznek, kinek egészsége a műsornak is javára fog válni.

* Mignon bemutatója. B. Ruessinsky Ilona, színházunk szép hangu primadonnája betegségből már fölépült és holnap Sulamith czimszerepében föl is lép. Így végre többszörös elha-

lasztás után színrekerülhet a váravárt opera: Mignon is. A kénytelen elhalasztást a társulat arra használta fel, hogy a szép zenemű részleteit annál jobban kidolgozza, így a pénteki előadás csak annál erősebb hatásnak ígérkezik.

* Miss Mary Halton pöre. A bécsi Carl Theater egyik próbájánál Kühne Rudolf nevű színész nem akarta azt a mozdulatot csinálni, a mi a karnak volt előírva, hivatkozván arra, hogy ő mint szólista nem tartozik a karszemélyzethez. A színész és rendező között kitört ezen perpatvarba beleszólt Miss Mary Halton is, kinek szintén dolga volt a színen, imígyen: — Istenem, de buta! Nézze meg a Burgszínházat.

Halton kisasszony ezzel azt akarta mondani, hogy a Burg-színházban a szolisták is résztvesznek a karszemélyzet mozdulataiban. Miss Mary Halton ezen kiszólásával becsületben érezvén magát megsértve Kühne, becsület-séltési pert indított a híres szubrett ellen. A tegnapi tárgyaláson azonban nem jelent meg Kühne, minek folytán távollétét úgy értelmezte a bíróság, hogy panaszától elállott.

* Primadonna-háboru. A minap megirtuk, hogy Sárosi Paula a debreczeni színház szubrettje összejördült Komjáthy Jánossal, az igazgatójával egy másnak osztott szerep miatt. A művésznő hirtelen fellobbanó haragjában kijelentette, hogy azonnal megválnak a társulattól, az igazgató pedig a nyilatkozatot tudomásul vette. Mint Debreczenből írják nekünk, az affér mindkét részre kedvező befejezést nyert, amennyiben Sárosi Paula továbbra is a debreczeni színház tagja marad.

Miniszterválság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 28

Napok óta emlegetik, hogy Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter megválnak a tárczájától és hogy egyéb válságok is közelednek a kormány kebelében. Három távirati értesülés is fekszik most előttünk, melyek ezekre a válsághírekre vonatkoznak: az első egy félhivatalos czáfolat, a második saját tudósítónk nagyérdékű értesülése, a harmadik pedig egy ma este megjelent budapesti lap kombinációja a mostani kultuszminiszter utódjáról.

Kezdjük a könyomatossal. A Bud. Tud. a következőket jelenti:

Egy ellenzéki lap abban tetszeleg magának, hogy újra meg újra feltárlja azt a mesét, mintha Széll Kálmán miniszterelnök és Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter közt a brassói román iskola szubvencziója ügyében éles összekülönbözés történt volna, a minek kifolyása volt azután a közoktatásügyi miniszter elutazása. — Már egyszer volt alkalmunk a legilletékesebb helyről nyert felhatalmazás alapján a meghatározottabban kijelenteni, hogy ebben az ügyben is a miniszterelnök és a közoktatási miniszter közt kezdettől fogva a legteljesebb egyetértés uralkodott és hogy a közoktatásügyi miniszter egyedül és kizárólag egészsége helyreállítása végett ment szabadságra. Most is csak újra ismételtjük, hogy a miniszterelnök és a közoktatásügyi miniszter közt ezen ügyben sem volt soha a legcsekélyebb, még egy vonalnyi nézeteltérés sem, a mit a tárgyalási akták és a folytatott levelezések a legeklatánsabban bebizonyítanak. Ezeknek konstatalása által az említett lapnak felmelegített híréhez fűzött kombinációi maguktól elesnek.

Az Aradi Közlöny budapesti tudósítója kitünő forrásból az alábbiakat táviratozza:

Az ellenzéki lapok nem nyughatnak. Ma is és mindig egyre részleges kabinet-

krizisről ujságnak. Összevesztik báró Fejérváry Gézát a miniszterelnökkel, Lukács Lászlót, a pénzügyminisztert és Wlassics kultuszminisztert egyre menesztik, csakhogy a közvéleményben azt a hitet keltsék, mintha a kabinetben zürzavar volna.

Fejérváryról már kiderült, hogy nemcsak a legjobb viszony áll fenn közte és a miniszterelnök között, de a szolidaritás soha meg sem is szűnt közöttük. A többi miniszterválságról szóló hírek is egyszerű kombinációk — hosszú ideig.

Igen jó forrásból azonban két pozitív dolgról értesülünk: *Teljességgel bizonyos az, hogy Széll Kálmán miniszterelnök mindaddig megtartja a belügyminiszteri tárczát, amíg a közigazgatási reform munkálatai teljesen el nem készülnek.* Ez körülbelül, minimális számítás szerint, háromnegyed évet jelent.

A másik hírünk ez: *Lukács László pénzügyminiszter tényleg elhagyja készülő miniszteri állását, minden rábeszélés ellenére is.* De addig, amíg a közös ügyeket stabilisen el nem intézik, addig mindenestre marad. Csak egy esetben nem, ha Ausztriában minden várakozás ellenére ismét rendkívüli komplikációk állának elő. Ebben az esetben tényleg megrendült egészsége miatt előbb is megválnék tárczájától.

Ezeket mondja tudósítónk. Utóljára hagytuk a Magyar Szó ma esti számának azt a hírét, hogy Wlassics megy, igen is, meg és utódja — Rákosi Jenő lesz, a B. H. főszerkesztője.

Közöljük e hirt, a mely puszta kombinációnak eléggé érdekes. De ennél aztán nem is több.

Üzérkedés a keresztvizzel.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 28.

Mióta a derék Ben Akiba kimondotta azt az axiomát, hogy „nincs semmi új a nap alatt“, azóta az emberek nagy részének törekvését, vágyát, ambícióját képezi, meghazudtolni ezt a régi mondást s oly újításokkal lépni meg az ámuló világot, amelyekről eddig kevés fogalma volt.

Az újítások, az új dolgok kitalálása iránti hajsza, melyet a becsvágy és az önérdek táplál legerősebben, minden téren megnyilvánul, a művészeteknél a tudományban, az iparnál s a többi foglalkozásnál egyaránt. Itt kisebb, ott nagyobb eredménnyel.

Legtöbb szerencsésük azonban új dolgok kifundálásánál határozottan a swindlerok és csalók tiszteletreméltó czéhének van. Ezeknél az embereknél — mi-tűrés tagadás — zseniális a leleményesség arra, hogy és miként lehet valami új módon becsapni az embertársukat.

Most szombaton, például, különös fajtájú csalások elkövetése miatt fognak törvényt látni Bécsben egy Berger Stanislaus József nevű orosz swindler felett.

Berger különféle csínyek és botrányok elkövetése miatt nem maradhatott meg a hazájában, Oroszországban.

Hogy az orosz igazságszolgáltatás megtorló keze elől meneküljön, kiszökött az orosz határon s mindenfelé elkalandozott Európában, természetesen más emberek becsapásából keresvén meg arcza verejtékével mindennapi betevő falatját.

A múlt évben egyszerre az alsó-ausztriai St.-Pöltenben tünt fel egy földije társaságában. Alig, hogy megérkeztek, mindketten felkeres-

ték az ottani püspököt azon kívánsággal, hogy ők bizony a zsidó vallásból át szeretnének lépni a keresztény hitre. A püspök természetesen szívesen tett eleget a kívánságuknak, s mindjárt hitoktatást is adatott nekik. Berger és társa, miután egy és ugyanazon napon kikeresztelkedtek, dus pénzbeli segélyvel ellátva odahagyták St.-Pöltent. Előbb azonban Berger egy ottani zárda főnökét is felkérte, azon óhajának adván kifejezést, hogy őt, mint novicziust fogadja be a zárdába. De ez az óhaja nem teljesült, mert nem találták Bergert szerzetesnek valónak.

Később kitudódott, hogy Berger, midőn St.-Pöltenben kikeresztelkedett, nem is volt zsidó, miután ő hasonló körülmények között és hasonló „eredménnyel“ már Brod-ban áttért a katolikus hitre: Brod-ban a Stanislaus, St.-Pöltenben pedig a József nevet kapta.

Egy pár hónap előtt Berger ur működési terét áttette Bécs városába, a hol ismét zsidónak adta ki magát és viszonyt kezdett egy elvált zsidóasszonnyal. A viszony végét állítólag házasságnak kellett volna képeznie.

Ámde az asszony tervezett és Berger végezett. Mert bizony Berger a házasság ürügye alatt a szegény asszony vagyonkáját elkapartotta.

Az asszony erre aztán feljelentette kapzsi jövendőbelijét, a Berger urat, kit szépen letartóztatott a bécsi rendőrség.

MULATSÁGOK.

(=) A pécskai iparos ifjuság február 25-én a szegény iskolás gyermekek felruházására táncszünetet rendezett, melyen 74 korona volt a tiszta jövedelem. A négyeseket 50 pár tánczolta. A jelenvolt hölgyek a következők:

Leányok: Babó Etelka, Badalik Rozika, Biszterczki Mariska, Boczkó Mariska, Boczkó Eszti, Boros Giza, Boros Rozika, Grobeldinger Margitka, Detári Ilonka, Detári Vilmoska, Harsányi Mariska, Frank Rézika, Faur Mariska (Nagylak), Kurunczi Annuska, Keipp Katicza, Koncsek Rozika, Kádár Alexandria, Lelik Katicza, Nagy Szilárdka, Nagy Katicza, Nagy Mariska, Mumm Iduska, Madarász Klasztika, Rózsa Juliska, Róbb Vimuska, Rácz Erzsike, Sisa Mariska, Sisa Erzsike, Sisa Terézke, Sárkány Mariska, Toldi Katicza, Toldi Mariska, Varga Juliska, Vancsik Piroška.

Asszonyok: Babó Tivadarné, Biszterczki Illésné, Boczkó Jánosné, Badalik Jánosné, Badalik Mariska (Arad), Boros Gergelyné, Brecka Sámuelné, Grobeldinger Jánosné, Grósz Adolfné, Ekel Györgyné, Frank Mihályné, Farbalik Jánosné, Detári Jánosné, Donáth Mihályné, Harsányi Istvánné, Kurunczi Istvánné, Keipp Ferenczné, Koncsek Jánosné, Nagy Andrásné, Nagy Jánosné, Nagy Mihályné, Nagy Mátyásné, Mum Béláné, Madarász Péterné, Martinczi Róza urnó, Rózsa Györgyné, Robb Károlyné, Rusz Jánosné, Sisa Illésné, Sisa Mihályné, Soós Ferenczné, Séner Andrásné, Sárkány Istvánné, Turcski Nándorné, Toldi Györgyné, Varga Ferenczné, Vancsik Pálné.

Halál a széngázban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 28.

Végzetes szerencsétlenség történt ma reggel Budapesten a Magyar építési vállalat egyik uszályhajójában. A hajó személyzetéből hárman jól befűtöttek s elaludtak. A kályhából kiömlő széngáz mindhármujukat megmérgezte s dacára a nyomban alkalmazott orvosi segítségnek egyikük meghalt. Az eset részletei a következők:

A terhes napi munkától elfáradva hajtották tegnap este álmra fejüket Jakab Imre, Vincze István és Horák István matrózok. Ott aludtak egy hajó fenekén, amely követ szállít a margitszigeti hid építéséhez.

A sötét, fűledt hajófenékben egy kis

szénkályha tartott meleget. A három matróz, miután megrakta a kályhát, mély álomba merült.

Kora reggel egy szigeti őr jött a hajóra s amint a hajófenékhez vezető ajtóhoz ért, fojtó büz csapta meg az orrát. Az ajtó hasadékaiban kékes, nehéz gáz ömlött ki.

— Tűz van! kiáltotta az ember s a vészkiáltásra hamarosan mellette termett néhány munkás. Kinyitották a hajófenék ajtaját, de visszatántorodtak, oly hatalmasan csapott ki a széngáz.

Ugyanakkor már a munkavezető is észre vette, hogy három ember hiányzik. A munkafelügyelő elküldte érettek Derzsi István szolgát, a ki el is ment a hajóra, de annak kabinját zárva találta. Miután hosszas zörgetésre sem kapott választ, felnyitotta a csapóajtót s benyitott a helyiségbe. Mind a hármat eszméletlen állapotban találta.

Nyomban értesítették az esetről a mentőket, a kik két kocsival hajtottak ki a Császár-fürdő elé, s csolnokon átmentek a Margitszigetre. A három emberen mesterséges lélegzést végeztek, s ezzel Horváth Istvánt és Vincze Istvánt életre hozták, de a szegény Jakab már nem tudott magához térni, a mentési kísérletek dacára kiadta lelkét.

A két embert ezután ladikba tették s beszállították az irgalmasrendi atyák kórházába, a rendőrség pedig Jakab holttestét bevitette a bonczoló intézetbe. Özvegyet és apró árvaakat hagyott a szerencsétlen ember maga után.

A rendőrség vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért terhelő valakit felelősség, s már annyit megállapított, hogy a szobában levő rozoga kályha csöve valamiképp kiesett s a széngáz szabadon terjedhetett szét az amugy is szűk helyiségben.

A polgármester jubileuma.

— Előkészületek. —

Arad, február 28.

A Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármesteri jubileumát rendező bizottság a következő tájékoztatásokat teszi közzé:

A f. évmárczius hó 10-én lesz 25 éve, hogy Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága Salacz Gyulát első ízben Arad polgármesterévé választotta meg.

A törvényhatóság egyetemének ismételten megnyilatkozott bizalmából tisztében ciklusról-ciklusra megerősített polgármester e negyedszázad alatt oly hasznos szolgálatokat teljesített, a város fejlődését és emelkedését oly hatalmas arányokban mozdította elő, a városi önkormányzatot oly mintaszerűen vezette, hogy hálára kötelezte maga és hivatali működése iránt nemcsak a törvényhatóságot, de az összlakosságot is.

Mulasztást követnénk el, ha módot és alkalmat nem keresnénk arra, hogy a város érdekében kifejtett e közreműködés huszonöt éves fordulóján ünnepelhesük azt az elismerést, köszönetet és hálát, a melyet irányában negyedszázados polgármesteri működéseért mindnyájan érezzük.

E végből f. évi márczius 10-én a városi törvényhatósági bizottság rendkívüli díszközgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya polgármesterünk 25 éves működésének méltatása lesz.

A rendkívüli közgyűlés délelőtt 10 órakor tartatik s arra a gyűlési terembe senki se hivatik meg a törvényhatósági bizottság tagjain kívül, a karzatok azonban az érdeklődőknek tartatnak fenn. Karzati jegyek kiadása iránt később fog intézkedés tétetni.

A polgármesteri jubileumot megelőző nap estéjén *lampionos menet és zenés takaródó* rendeztetik. A háztulajdonos polgártársakat felkéri a rendező bizottság, hogy sziveskedjenek ez alkalomból *házaikat fellobogózni*, az összpolgárságot pedig arra kéri a bizottság, hogy *lakásaik ablakait pénteken, márczius 9-ikén este kivilágítani sziveskedjenek.*

A város 10-ikei közgyűlése után a polgármester a *tisztelgéseket fogadja.* Miután a rendező bizottság úgy értesült, hogy ez alkalommal a jubiláló polgármestert igen sokan óhajtják testületileg üdvözölni, hogy a sorrend megállapítható s az ünnepély akadálytalan lefolyása biztosítható legyen, felkéri a bizottság mindazon intézeteket, testületeket, társulatokat vagy egyéb korporációkat, a melyek tisztelni kívánnak, hogy ebbeli szándékukat a sorrend megállapíthatása céljából a bizottság előadó-jánál: *Edvi-Ilés Lászlónál* (Kereskedelmi kamara) levelezőlapon *márczius hó 6-ikáig bejelenteni sziveskedjenek.* A sorrend megfelelő időben közölve lesz az érdekeltekkel s az pontosan befog tartatni.

A jubileum napján (szombaton 10-ikén) esti nyolcz órakor *lakoma lesz a Fehér Kereszt teli kertjében.* Egy teríték ára 4 korona (2 frt.) Az erre vonatkozó részvételi aláírási ivenk a különböző hatóságokhoz és testületekhez már megküldettek; azok, a kik ily testületekhez nem tartoznak, *Maresch Gyula és Fejér Gyula kereskedéseikben mátol fogva megválthatják a részvételi jegyet.*

A lakomán *csak egy hivatalos felköszöntő lesz:* a polgármesterre. A banketre *márczius 6-ikáig* kell a jelentkezést beadni, miután az óriási mérvű érdeklődéssel szemben számot kell vetni a rendelkezésre álló tér viszonyaival. A később jelentkezők — tekintettel arra, hogy a téli kertben csakis 300 személyre lehet teríteni — a Kereszt emeleti bái termében nyerhetnek csak elhelyezést.

HIREK.

— **A király elutazása.** Ő Felsége ma este 8 óra 30 perczkor külön udvari vonaton a keleti pályaudvarból Bécsbe utazott kíséretével s csak április végén tér Budapestre, majd Gödöllőre vissza, a hol öt hetet tölt. A király innen hetenként kétszer bejön a palotába s általános kihallgatást ad. Ő Felsége elutazása előtt ma délelőtt *Szell Kálmán* miniszterelnököt magánkihallgatáson fogadta, amely közel egy óra hosszát tartott.

— **Az aradi kaszinó válsága.** Hírek keltek szárnyra, melyek aradi kaszinó közeli feloszlásáról és annak esetleges újjászervezéséről beszéltek. Mind e híresztelésnek semmi alapja nincs. A kaszinót, mely *negyven éves* multtal dicsekedhetik, *tovább is fenn tartják változatlanul.* Mindössze az fog történni, hogy a kaszinót kevésbé költséges lokalitásba helyezik át. A szállingó válság-híreket egyébként maga az igazgatóság czáfolja meg a hozzánk beküldött következő levélben:

A helybeli lapokban *Az aradi kaszinó válsága* cím alatt megjelent közlemény folytán a kaszinó tagjainak egy része és a nagyközönség között az aradi kaszinó-egylet küszöbön álló feloszlására vonatkozólag elterjedt híreszteléssel szemben, a kaszinó tagjai és a közönség tájékoztatására szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy *sem az egylet feloszlása, sem annak újból leendő szervezése terübe véve nincs.*

Tagadhatatlan, hogy a tagok számának apadása és a bevételeknek ezzel összefüggő kevesbedése következtében az egylet drága

bér mellett birt jelenlegi helyiségét, egy bár kisebb, de a tagok komfortjának és a kaszinó követelményeinek mindenben megfelelő helyiséggel kénytelen felcserélni, de ép ezen intézkedés, illetve a kiadásoknak ezzel el-érendő mérséklése kellő biztosítékát képezi annak, hogy a már majdnem *negyven év* óta fennálló aradi kaszinó-egylet jövőben is az alapszabályok szerinti hivatásának fenntartható lesz.

Az aradi kaszinó-egylet igazgatósága.

— **Bánffy br. marad.** Nehány lap megírta, hogy *Bánffy Dezső br.* a magyar főudvarmesterségről közelebb leköszön. A *Magyar Szó* ma esti száma ezeket a híreket megczáfolja s kijelenti, hogy a volt miniszterelnök ebben az előkelő pozícióban tovább is megmarad.

— **Aradmegye közgyűlése.** Aradmegye törvényhatósági bizottsága holnap, csütörtökön reggel 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen újból *Krivány* névvel foglalkoznak. Az árvaszék ugyanis felhatalmazást kér a törvényhatóságtól arra nézve, hogy a *Kabdebo-féle* hagyatékából a *Krivány* által elsikkasztott regálékötvények helyett, a *Krivány* sikkasztásainak fedezésére megszavazott összegből hasonló kötvényeket vásárolhasson.

— **Kitüntetett törvényszéki elnökök.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Pulay Géza* komáromi és *Szentmarjay Dezső* marosvásárhelyi törvényszéki elnököknek a kuriai birói czímet és jelleget adományozta.

— **Császári és királyi üdvözlő táviratok.** *Viktória* királynő kapta ezeket az előkelő üdvözleteket a paardebergi diadal alkalmából. *Vilmos* császár és *Umberto* király küldték Londonba a táviratokat, a melyek az ezernyi ezer üdvözlöt mellett is különös örömet okoztak az angol királynőnek. A francia lapok állandó kegyetlen gunyolódása után az európai uralkodók részvétele a hosszú háboru első örömhírében nagyon meghatotta *Viktóriát.* — Természetesen ezek az üdvözlő táviratok tisztán személyi rokonszenv kifejezői és semmiféle állásfoglalást nem jelentenek a semleges hatalmak uralkodói részéről a háboru esélyeivel szemben.

— **Stefánia házassága.** Az udvarhoz közel álló körökben — mint egy fővárosi lapnak Bécsből jelentik — azt beszélnek, hogy a király azért tért vissza már ma, február 28-án Bécsbe, hogy a férjhez menő *Stefánia* özvegy trónörökösnetől már most *elbucsuzzék.* *Stefánia* özvegy trónörökösneté ugyanis, aki napok óta teljesen visszavonultan élt Bécsben, már most *föl akarja bontani az udvarral való hivatalos viszonyát,* annál is inkább, mert *renunciációja,* amelyben a Habsburg dinasztiában viselt rangjáról lemond, márczius 15-én megtörténik a Hofburgban, *Gróf Lónyay Elemérrel* való esküvőjének napját még nem állapították meg véglegesen, de nincs kizárva, hogy az esküvő még márczius végén meglesz *Miramareban,* ahova *Stefánia* belga királyi herázegnő közvetlen a *renunciáció* megtörténte után leutazik. Elhatározott dolog, hogy *Erzsébet* főherczegnő még anyjának esküvője előtt egész udvartartásával *Meránba* utazik s egyelőre ott is marad.

— **A petróleum és a kartell.** A petróleum-kartell ellensúlyozására a *nagyváradi* kereskedők elhatározták, hogy részvénytársasági alapon nagyszabásu petróleumfinomító gyárat alapítanak *Fiume* mintájára. A részvényeket már javában jegyzik, őszre megkezdik az üzemet is. A részvénytársaság ma nyújtotta be a városi hatósághoz kérvényét, a melyben a gyáros alkalmas ingyen-telket kér.

— **Földrengés Aradon.** A farsang utolsó napján igen sokan éreztek földrengést, olyan formán, hogy nem tudták bizonyosan, vajjon ők dülöngnek-e, vagy pedig a föld mozog. De

nem erről van szó. Több komoly megfigyelő észlelte, hogy éjjel után néhány perczczel merőleges irányban *fölfelé való lökés volt érezhető,* mely semmi dőrejjel, vagy más hanggal nem járt. A lökés rövid idő mulva másodszer is jelentkezett. A dolog különben egész természetes, ehez a kis rugdalózáshoz csak joga van az öreg földnek az utolsó farsangi vig éjszakán.

— **A magyar lovak transzváli utazása.** *Fiuméből* táviratozza tudósítónk, hogy a *Mount Libanon* angol gőzös 483 magyar lóval utban van már Durban felé. Az utra 1300 zsák zabot, ugyanannyi köteg szénát, 200 zsák korpát, 400 tonna vizet és 600 tonna homokot raktároztak be. A lovak mellé huszonegy szolgálattelvő embert fogadtak, a kik ellátáson felül havonként három font sterlinget kapnak mindaddig míg vissza nem érkeznek haza. A ki azonban angol szolgálatban akar maradni, azt szívesen megtartják továbbra is. A huszonegy ember nagyobb része *fiumei horvát és olasz,* de van köztük öt magyar is. *Rózsa Ferencz, Schwarcs József, Tachler Lipót, Fekete Albert és Hegyi István.* — A *fiumei* kikötőbe ma érkezett meg egy új angol gőzös a további lórakomány átvétele végett. A berakodást már ma megkezdték.

— **Ongyilkos bankigazgató.** *Egerből* táviratozzák: *Eliássy Ferencz,* az itteni kereskedelmi bank igazgatója, ma *agyontette magát.* *Eliássy* vagyonos ember volt, rendezett viszonyok közt élt s így nem is sejtik, mi lehet megrendítő öngyilkosságának oka.

— **Falb és a konkurrensé.** A februári időjárás megjósálásával nem volt valami nagy szerencséje az öreg *Falb*-nak. Különösen nem ütött be a február utoljára vonatkozó jóslás, mely inkább illet volna Svéd- és Norvégországra, mint a mi vidékünkre, a hol hó helyett közép tavaszi idő köszöntött be. *Falb* kikerült már a márcziusi időjóslással is, melyet itt adunk:

Márczius elseje *első rendű kritikus nap* lesz. Ha nagyobb csapadék nem lesz, úgy valószínűleg viharok fognak dálni.

Márczius 6-tól 9-ig *zivartart és bő esőzéseket* várhatunk, melyek *hőeséssé* fognak változni. A hőesések márczius 10-től 16-ig tartanak. Számíthatunk *magas vízállásra és áradásokra.* A hónap első felének utolsó napja *másodrendű kritikus nap* lesz.

Márczius hó 17-től 25-ig *szárazságra,* 26-tól 31-ig *kiterjedt nagy esőzésekre,* számos *zivartara* és *kiadós hőesésekre* van kilátás.

Van azonban az öreg *Falb*-nak egy konkurrensé, ki vigasztalóbb kilátásokra mutat, valószínűleg azért, hogy jobb üzletet csináljon. Ez a versenytárs pedig *Ledochowszki József* gróf vezérkari százados, kinek februári időjóslatai kevés kivétellel beütöttek. *Ledochowszki* monarchiánkra érvényesen a következőleg jellemzi márcziust:

Első félhónap: *változóköny,* később *enyhe,* jobb idő várható. Második félhónap: mindinkább hosszabbodó viharos, hideg idő, csapadékokkal.

A kérdés most már az, hogy kinek van igaza, az öreg *Falb*-nak, vagy a fiatal *Ledochowszki*-nak?

— **Rablók a vonaton.** A Budapestről Székesfehérvár felé haladó 207. számú személyvonatot, amely éjjel féltizenkét órakor érkezik oda, Székesfehérvár közelében *rablók* támadták meg. A *rablók* felugráltak a robogó vonatra és a kocsik lépcsőin végigkapaszkodva, behatoltak a podgyászokcsiba. Az ajtót felfeszítették és a csomagokat egymásután kidobálták a pályatestre. Már csaknem egészen kiürítették a kocsit, amikor a vasuti személyzet észrevette a *rablók* garázdálkodását. Vészjelt adtak, mire a vonat nyílt pályán megállott. A *rablók* azonban neszét vették a veszedelemnek és megugrottak. Az utasok között nagy riadalom támadt. Rémülten ugráltak ki a kocsikból, mert azt hitték, hogy valami szerencsétlenség történt. A vasuti alkalmazottak ezalatt üldözőbe vették a menekülő *rablók*kat. Később az utasok közül is többen segítettek az üldözőknek, azonban a *rablók* az éj sötétjének leple alatt elmenekül-

tek. A pályatesten végig hevert a sok csomag, láda és podgyász, a rablóknak már nem volt idejük zsákmányukat biztonságba helyezni. — Mindössze egy kézitáskát vittek magukkal. A elszórt csomagokat fölszedték, mire a vonat folytatta útját Székesfehérvár felé. Az állomáson rögtön jelentést tettek a csendőrségnél, a mely erélyesen nyomozza a vakmerő rablókat.

— **A makói polgármester fegyelmije.** *Návay* Lajos dr. csanádmegyei főjegyző *Szell* György pogármester ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatot a múlt héten befejezte. A fegyelmi ügyre vonatkozó iratok jelenleg *Török* Imre megyei főügyésznél vannak jogi véleményadás végett. Az elsőfoku ítéletet valószínűleg csak *április* havában hozza meg a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya.

— **Halálozás.** *Drössel* Ferenczné, szül. *Stéger* Erzsébet február hó 28-án reggel fél 4 órakor, életének 34-ik és boldog házasságának 8-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetés márczius hó 1-én délután 3 órakor lesz a Kiskarika-utca 11-ik szám alatti házból.

— *Balázs* Arpád piskini forgalmi főnök neje, született *Wendrinckzy* Irén, mint értesülünk, meghalt. Halálát, férjén kívül, egy gyermeke gyászolja. Temetés holnap, csütörtökön délelőtt lesz, mikor az elhunyt maradványait a borláfalvai családi sírboltba fogják szállítani. A magy. kir. államvasutak *aradi* üzletvezetőségétől nagy számban utaznak a temetésre, hogy a főtisztviselő gyászában osztozzanak.

— **Hóra a párisi kiállításon.** Érdekes dologról ad hirt az aradi *Tribuna Poporului*. Azt írja ugyanis a nevezett ujság, hogy egy romániai tehetséges festő: *Popovici* György másfél évi munka után befejezte monumentális festményét, amely *Hóra*-nak, a hirhedt fölkelő oláh vezérnek 1784-ben történt kerékbe törését ábrázolja. A kép a párisi kiállításra készült. Ha lesz, aki a festmény történelmi háttérét megértse a francziákkal, *Popovici* ur képe mindenesetre nagy dícsőséget fog szerezni a román képzőművészetnek.

— **Márczius 15. Körösbányán.** Jóleső érzséssel veszünk tudomást arról az ünnepegről, melyre Körösbányán készülnek. Itt, *Janku* házájában márczius 15-én a magyar intelligenciája ünnepet ül, melynek rendezését a körösbányai kaszinó elnöke vezeti. A napokban az aradi nemzeti szövetséghez levelet írt, melyben támogatást kér egyben-másban az ünnepély rendezésére vonatkozólag. Mindenesetre szép vállalkozás, hogy azon a szomorú emlékü vidéken a magyar szabadság napján ünnepet ülnek.

— **A gavallér vevők.** Egyik aradi kávéház kösszu asztalánál a vevőközönségről beszélt a társaság. Jelen volt ott véletlenül egy budapesti kereskedő is; ő beszélt el ezt az esetét:

— Budapestem nemrég egy mágnes vevőm jött be az üzletbe és egy nyeret vásárolt 180 forintért. A nyeret feltétette a kocsijára és aztán meghagyta, hogy az árát írják a számlájára. Mikor elment, akkor jutott csak eszembe, hogy a vevőre nem bírok visszaemlékezni. Azt adtam, hogy gróf, de sehogy sem tudtam rájönni a nevére. Most aztán mit csináljak? A 180 forintomat nem hagyhattam elveszni, viszont elkönyvelni sem tudtam. Ekkor aztán pompás ötletem támadt. Ujévkor ugyanis a nyeret beirattam összes grófi vevőim számlájába. Ugy gondolkoztam, hogy majd ha átnézik, mind kifogásolni fogják, azt az egyet kivéve, a ki valóban vásárolta a nyeret. Elküldtem a számlákat és képzeljék mi történt?

A társaság feszülten várta a történetke végét, az elbeszélő pedig folytatta;

— Nos, hét gróf fizette ki a nyeret, anélkül, hogy egy szó kifogást tett volna. Ime, ilyen vevők is vannak még!

Az egyik aradi kereskedő felsóhajtott;

— De az a kár, hogy csak a fővárosban!

— **Csávolszky birtoka.** *Csávolszky* Lajos csegei 5600 holdas birtokára márczius 5-én délelőtt a debreczeni törvényszék tárgyalási termében új árverést tartanak. Tudvalevőleg *Fried* Leo utóajánlatot tett a kis-ujszállási közbirtokosság által ígért összegre. A kikiáltási ár 493,000 forint.

— **Ki hát a gyilkos?** Nyolcz éve annak hogy *Sobi* Mátyás apátfalvai lakost a község istállójában megfojtva találták. A gyilkost *Szelei* Márton személyében el is fogták, el is ítéltek, büntetését már ki is töltötte, igaz, hogy *Szelei* a tárgyalások során mindent tagadott és azt állította, hogy annak daczára, mert őt elítélték, ártatlan. A napokban falragaszok voltak Apátfalva községében láthatók, a melyen minden utmutatás rajta van, hogy ki volt az igazi gyilkos? A plakát így végződik:

Aki meg akarja tudni, ki volt a gyilkos, jelentkezék nálam.

Ez a „nálam” csak most okoz fejtörést egész Apátfalvának, mert a falragasz nincs aláírva s így nem lehessen tudni, ki ez a rejtélyes alak. A csendőrség egyébként megindította a nyomozást.

— **Egy község bajban.** Végegyháza község ügyvitelére, pénz és vagyonkezelésére ellen súlyos természetű panaszokat adtak be *Csanád-vármegyéhez*. *Meskó* Sándor dr. alispán elrendelte a község számvevői felülvizsgálását. Kiadott rendeletében értesíti a mező-kovácsnázi járás főszolgabíróját, hogy márczius 5-én *Szalay* Dezső főszámvevő és *Vitányi* pénzügyi titkár a legkiterjedtebb vizsgálat megejtése végett a községbe érkeznek.

— **Vakmerő tolvajlásról** érkezett ma jelentés az aradi törvényszékhez. A lopás már régebben történt s színhelye az *Andrássy-téri Gebhart*-féle ház, hol a *Gebhart* J. és fia üzlet három alkalmazottját lopták meg, míg azok aludtak. A három alkalmazott *Werler* Pál segédraktárnok, *Klosh* Antal és *Jachini* János segédek, kik mindhárman udvari lakásukban aludtak. Az ajtót elfelejtették bezárni s azon át behatolt valaki a szobába s az alvók közvetlen közeléből azok 369 korona értékű ruháit és más ingóságait ellopta. *Klosh*nak 90 korona értékű öltözete, *Werler*nek összesen 207 koronát érő ruhája és aranyórája, *Jachini*nek 72 korona értékű öltözete veszett így el. A tolvaj a ruhákkal s órával együtt nyomtalanul eltűnt. A vizsgálat folyamán akadt egy gyanus egyén, de pozitív bizonyítékok nincsenek ellene.

— **A Fehér Kereszt fiókjai.** A belügyminiszter körrendeletben értesítette *Aradvárosát*, hogy a Fehér Kereszt országos lelenczház egyesület *Temesvárott* és *Rimaszombat*on fiókokat alakított. Ez annál inkább érdekli *Aradot*, mert itt is működik és máris sikeres eredményrel a nevezett humánus egyesület fiókjai.

— **Végrehajtás akadályokkal.** Éppen ebédnél ült a család: apa, anya és leány, s mikor a cseléd bejelentette, hogy két ur várakozik az előszobában.

— Az egyik azt mondta, hogy végrehajtó.

A családfő izgatottan fölugrott. Az asszony és a leány sápadozott. Mi lesz?

— Hopp, megvan! Kialtott a férj.

— Mi van meg? kérde az asszony.

— A mentőgondolat. Angyalom, neked el kell ajánlód, ha belép a végrehajtó.

Ugy is történt. A mikor a hivatalos emberek kinyitották az ajtót, ő nagysága éles sikoltással a divánra hanyatlott.

— Segítség, orvost!

— Meghal a mama!

A jólelkű végrehajtó maga sietett orvosért s a foglalás természetesen nem történt meg. Két nappal később megint együtt ült a család, a mikor a

szakácsnő jelentette, hogy a végrehajtó ismét megjelent.

— Lányom szól az apa, most neked kell elajjulnod!

Ugy is történt. A kisasszony roppant ügyesen ajult el s a végrehajtást el kellett halasztani. Másnap azonban újra jött a végrehajtó.

— Istenem, miért nincs még egy lányom vagy még egy feleségem, sóhajtott a kétségbeesett apa.

— Ajulj el te magad, — szól az asszony.

Ugy is történt.

— Orvost: kiáltott a leány.

— Szolgálatjára, felelte egy pápaszemes ur.

— Magammal hoztam a doktor urat, magyarázta a végrehajtó, mert sejtettem, hogy ma megint elajul valaki.

A családapája föleszmélt erre a nem várt fordulatra. A többi aztán rendben ment s a foglalás megtörtént.

— **Az erkölcs.** Németország fővárosában roppantul dühöng az erkölcsösség. A kormány, a rendőrség egymásután adja ki a sok fonák rendeletet, hogy Berlint, a titkos gyönyörök városát, megmentse az erkölcstelenség posványából. A sajnápartai *Bábel* nem csinál titkot lakosai erkölcstelenségéből, a szemforgató németek azonban a Spree-menti fővárosukat mindenáron a világ legerkölcösebb városának igyekeznek feltüntetni. Nyílt titok, hogy az erkölcsösség dühöngő epidémiája az udvarból indul ki, a hol egy igen előkelő állású hölgy hintette el a „vész” csiráját. A legujabb intézkedést az erkölcsösség érdekében *Vindheim* berlini rendőrigazgató tette. Berlinből jelentik, hogy a *Vorwärts* című szocialista ujság, a mely épen a rendőrségi intézkedésekről a lehető legpontosabban szokott értesülni, árulja el a rendőrigazgatónak nagy buzgalmát. E szerint ezentul egy-egy büntető-ügyi rendőrbiztos vezetésével külön őrzőjáratok fognak czirkálni a városban és nem lesz egyéb dolguk, mint a kirakatok szemmel tartása. Végig kell kutatniok a kirakatokat, nincsenek-e bennök képek, fényképek, vagy valamiféle készülékek, a melyek a közérkölcösiség kárára lehetnek. És a mi a legkülönösebb a dologban, a felügyelet kiterjed a művészi jelentőségű képekre és reprodukciókra is, mert ezeket sem szabad megmutatni a nagy közönségnek.

— **Tíz ember meggyilkolása.** Az Oroszország dneprowsk-i kerületében fekvő *Kairy* faluban borzalmas gyilkosság történt. Rablok hatoltak be egy *Michajlowitsch* nevű gazdag földbirtokos házába és őt, feleségét, hat gyermekét és két cselédjét kegyetlen módon meggyilkolták. A következő reggelen tíz borzasztón elégtelenített hullát találtak a házban. A pénzszekevény fel volt törve. A tetteseknek mindeddig nem jutottak nyomára.

— **A Tribuna bánata.** A nagyszabeni *Tribuna* legutóbbi számában szomorodott szívevel jelent olvasóinak, hogy ezentul *pénteki* napon nem fog megjelenni. Egyrészt azért, mert a péntek tudvalevően szerencsétlen nap, másrészt pedig azért, mivel újévtől kezdve a sajtótörvényt tudvalevőleg az erdélyi részekre is kiterjesztették s annak értelmében a Tribunának nagyobb kaucziót kellene letenni. A Tribunának, azaz a ligának pedig kevés a pénze...

A *Tribuna* bajairól Nagyszabentől az éj folyamán még a következő táviratot vettük: A szabeni *Tribuna*, a mely tizenhét esztendő óta napról-napra fáradhatatlanul gyalazza a magyarságot, mai számában azt az örvendetes hirt adja tudtul olvasóinak, hogy *megszűnik napilap lenni*. Magyarázatul azt meséli ehhez hogy a január elsejével életbelépett új sajtóügyi rendszabályok sokkal nagyobb kaucziót kívánnak a napilaptól, mint az előbbi szabályok s ez kényszeríti a megjelenések számának korlátozására. A dolog azonban nem úgy áll. Az a baja a Tribunának, hogy a *memorandiszták*, a kiknek ő organuma, nagyon megfogyatkoztak. Voltak nuszonöten, most vannak négyen. Az anyagi támogatás megcsappant. A

mostani romániai conservatív kormány is kevesebbet juttat. mint az előbbi juttatott, mert kell neki odahaza is a pénz. Ilyenformán kényszerült a *Tribuna* arra, hogy bevonja vitorláit és lemondjon arról, hogy minden nap izgasson a magyarság ellen. Hetenként ötször fog megjelenni ezután. Sajnos, ez is több, mint elég.

— **Botrány a Somossy-orfeumban.** A Magyar színház és Népszínház Bar Kochbából egyszerre akarta előadatni a *Csillag fiát*, miután arra az előadhatási engedélyt egyszerre szerezték meg. — Feltűnést keltett a fővárosban, hogy a Somossy-mulató ennek a darabnak, amely különben három felvonásos, mára hirdette az előadását és azt — bár a fentebb említett két színház mindent elkövetett az előadás meggátlására — meg is tartotta, miután az előadási jogot az igazgató megszerezte. Mint tudósítónk késő éjjel telefonálja, az első felvonást, mely zsidó tárgyú, kellemetlen incidens zavarta meg. Egy *Hordósi* László nevű vendég felugorva, közbekialtott:

— *Szégyen, gyalázat, hogy a magyar fővárosban ilyen zsidó zagyalékot megtűrnék!*

Tovább nem beszélhetett, mert a körülötte lévők felugráltak és lefűlelték az atyafit, majd közbelépett a rendőrség is, mely eltávolította Hordósit, mely után zavartalanul folyt tovább a darab.

— **Letartóztatott tolvaj-szövetkezet.** *Fekete-Gyarmaton* az ősz óta egymást érték a lopások, melyek mindegyike álkulccsal való behatolással követhetett el. Csendőrség, községi rendőr, éjjeli őrök mozgósítva lettek a tolvajok ellen, akik oly ügyesen jártak el munkájukban, hogy csak most bírták őket és pedig tetten érésel, megfogni. A banda öt tagból állott s annak feje *Debreczeni* János volt. Ő eszelte ki a lopásokat s ő is vitte azokat véghez *Vékás* Mihály és *Gellér* Ferencz társaival, míg a záruk felnyitására szükséges álkulcsokat, sárga répába vájt és kenyérbélbe nyomott minták után *Boros* József kovácssegéd készítette. A lopott dolgokat állandóan *Bába* Józsefnél rejtették el, aki aztán tul is adott azokon vagy a községekben, vagy a szomszédos városok vásárjain. Eddig több gazda jelentkezett a nyomozatot folytató csendőrség előtt mint káros. Hogy mily nagyban folytatták a lopásokat, mutatja az is, hogy csupán két károsnak *Nagy* Lajos községi jegyzőnek és *Szücs* János ev. ref. lelkésznek kárja meghaladja a 300 koronát. A csendőrség, mely a házkutatások alkalmával 27 drb álkulcsot s egész csomót sárgarépa és kenyérbélbe vájt kulcsmintát kobozott el, nagy erélylyel folytatja a nyomozatot a tolvajok ellen, kiket már be is kísértek a kisjenői járásbíróházába.

— **Brutális községi rendőr.** Akárcsak a tisztikard, azon mód minden elfogadható ok nélkül ugrott ki hüvelyéből *Mihucz* Mihály lui Blág *csucsi* községi rendőr kardja hétfőn délben. Kint tanyázott a rendőr ur a jegyzői iroda előtt az utcán s mint aféle nagyhatalom, vizsgálgatta az arra járókat. A szerencsétlensége arra vitte *Petrisor* Andor vidrai lakost, aki valószínűleg elfeledte köszönteni a siesztázó rendőrt, vagy tán mert nem tetszett neki az arca, elég az hozzá, hogy kirántotta a kardját s a szegény embert úgy agyba-főbe vágta, hogy vérbefagyva maradt a háboru színhelyén. *Petrisor* fején, jobb felső karján és kézfejen oly súlyos vágási sérüléseket szenvedett, hogy a körösbányai körkórház főorvosa — a hova ápolás végett elszállították — három hónapra tette a betegség tartamát. Nagyon természetes, hogy a hatalmaskodó rendőr ellen már is megindították a nyomozatot.

— **A baba tragédiája.** Egy kétesztendő kis bárófiucska szörnyű vége kelt most általános részvétet Budapesten a nyugati pályaudvar személyzeténél. A kis fiu lezuhant az ablakon és szörnyet halt. Anyja, báró *Röhmy* Emilné, vasuti pénztári kezelő. Lakása is ott van a második pavillon első

emeletén. A szerencsétlen asszony egész lelkével, odaadással szerette két éves Emil fiacskáját. Ápolta, gondozta, nem hagyta magára egy pillanatra sem. Es mégis tegnap szerencsétlenség történt a kicsivel. Kíváncsian nézegette az apróság az ablakon keresztül a jövő-menő vonatokat. Mellette nem volt senki és így történt, hogy a kis baba talán mélyebben kuszott előre az ablakon, elvesztette az egyensúlyt és lezuhant a köveztet. Apró, gyenge teste összezúzva feküdt, mikor emberek jöttek és fölvitték kétségbeesett anyja szobájába, hol nemsokára meg is halt szegényke.

— **Agyonitatott gyermek.** A szegedi Kossuth Lajos-sugáruton ma reggel a földön heverve találták *Huszka* András, egy tizenkét éves fiut. A tüzoltó-laktanya előtt vonaglott látható fájdalomtól kinlódva, a fiatal gyerek, akit a tüzoltók bevitték a laktanyába és gyorsan orvos után néztek. A fiucska ezalatt elmondta, hogy ma reggel két napszámos elvitte egy korcsmába, ahol pálinkával itatták. Ő nem akarta inni az erős és rosz italt, de lenyeleték vele s mikor elvesztette az eszméletét, még folyton kényszerítették a rettenetes hatású poharak fölhajtására. Hogy-hogynem, kijutott az utcára, iszonyu gyomorgörcsöket érzett és félholtan támolygott, míg összeesett az utcán. A napszámosok, akik ilyen galád és ostoba tréfát űztek, *Mészáros* András és *Tóth* István. A rendőrség, melynek tudomására jutott ez az eléggé el nem ítéhető durvaság, megindította ellenük a büntető eljárást. *Regdon* Károly dr. részesítette első orvosi segélyben a szerencsétlen fiut. Először is konstataulta az *alkohol-mérgezést*, majd kijelentette, hogy a fiu *életben maradása kérdéses*. A vad ital egészen fölforgatta a nemesebb belső részeket és a fiu agyát is megtámadta az alkohol pusztító ereje. *Huszka* András a tüzoltó laktanyából a városi kórházba szállították s itt ápolják gondosan. Az alkoholizált fiu aligha tudja kiheverni súlyos baját, melybe a két napszámos lelkiismeretlensége, utálatos szenvedélye sodorta. A tizenkét éves gyereknek ellenszert adtak be, hogy az alkohol-mérgezést ellensúlyozzák.

— **Merénylet a szülők ellen.** *Radeuból* sürgönyzik a következő hirt. A *Radeu* melletti *Tribusninket* egyik lakójának *Kuza* Johannanak a mostoha fia: *Eberhart* Adolf reggel fél 4 óra tájban az ablakon bedobott nehéz kővel agyon akarta ütni a szüleit. Az ablakot elfedő nehéz függöny azonban elterelte irányától a hatalmas kődarabot, úgy hogy az szerencsére, a mostoha apa feje mellett zuhant le. *Eberhart* ki a merénylet elkövetése után elfutott 5 órakor visszajött s a mint látta hogy azoknak semmi bajuk nincs szidni és átkozni kezdte őket. *Eberhartot* bekísérték a járásbíróházhoz.

— **Kerékbe törve.** Rettenő szerencsétlenség történt ma reggel 8 óra után Budapesten a soroksári uton levő *Röck* István-féle gépgyárban. *Varga* Pál munkást, amint a nagy kerék mellett jár-kelt egy óvatatlan pillanatban elkapta az örült gyorsasággal forgó nagy kerék. Pillanat alatt egészen magához rántotta. *Varga* retteneteset kiáltott s aztán vége volt. Mikor a gépet megállították, fejből kilocsant az agyvelő, két karja, dereka el volt törve. *Varga* még csak 35 éves volt, feleséget és gyermekeket hagyott hátra. Holttestét a halottas házba szállították.

— **A nagy forgalom** és az olcsó beszerzési források teszik lehetővé azt, hogy a koronás áruháza nagy előnyöket nyújthat a bevásárló közönségnek. A koronás áruháza raktárára folyvást érkeznek a legérdekesebb és szebbnél-szebb újdonságok. Egy csekély kísérlet, sőt az üzlet futólagos megtekintése is már elegendő arra, hogy *Porter* Vilmos koronás áruházához feltétlen bizalmat nyerünk és azt mint állandó bevásárlási forrást megkedveljük.

— **Meglopott községi bíró.** *Magyarádról* azt írják nekünk, hogy ott az éjjel ismeretlen tettesek feltörték a *Mihucz* Juon községi bíró

kamráját s onnan egy m. m. szalonnát, két disznónak felfüstölt husát és egy hordó bort vittek el 300 koronám felüli értékben. A tolvajokat nyomozza a csendőrség, azonban eddig eredményt nem ért el.

— **Talált kulcsok.** Kedd este az álarczos bálban két Wertheimszekerény kulcsot találtak. Tulajdonosa a Fehér Kereszt szálloda portásánál átveheti.

— **T. üzletfőnök** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

Az angolok újabb győzelme.

London, február 28. Az angol táborból este távirat érkezett a hadügyminiszteriumba, mely azt adja hírül, hogy az *angolok heves és véres küzdelem után elfoglalták Reensburgot*, mely a legfontosabb katonai állomások egyike.

Leyds a kapitulációról.

Brüsszel, február 28. *Leyds* transzáli követ ma csodálkozását fejezte ki a felett, hogy *Cronje* tábornokkal csak 2000 ember jutott az angolok kezébe, holott a táborban 10000 ember volt; nemkülönben a felett is, hogy csak hat ágyú jutott a tizenötből *Roberts* hatalmába. — *Leyds* azt hiszi, hogy legalább is 6000 ember elmenekült, míg az ágyúból kilenczet *Cronje* vagy eltemettetett, vagy elsüllyesztette a *Modder* folyóba.

SPORT

+ **Választás a Meteor-klubban.** Az *Meteor* kerékpár-klub holnap, csütörtökön este 8 órakor a Vass-kávéházban rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya *Faragó* Béla tiktárnak lemondásával megüresedett tiktári állás betöltése.

TÖRVENYKEZÉS.

Albírák a törvényszék előtt.

— Egy összetűzés epilógusa. —

Arad, február 28.

Bírák fölött ítétek ma a szegedi bírák. — *Párbajért* állt a törvényszék előtt a két bíró. Az egyik a szegedi kir. járásbíró tagja, a másik *Battonyán* működik, mint aljárásbíró. Az elmúlt év nyarán vívtak kardpárbajt, majd kevéssel azután kemény összetűzésük támadt, a minek következménye lett a ma megtartott végtárgyalás.

Az eset a múlt nyáron történt. Rossz viszonyban élt egymással *Bersán* Aurél és *Batta* Béla dr. albíró. Gyakoriak voltak közöttük a villongások és egy ilyen konfliktusnak volt következménye az a kardpárbaj is, melyet augusztus hó 3-án vívtak meg egymás között az ellenfelek.

Két nappal a párosviaskodás után újból összetalálkozott a két albíró. Egész véletlenül tért be mind a kettő Szegeden egy korcsmába, ahol akkor már nagyszámu uri ember borozgattott. Itt sajnálatos folytatása keletkezett a párbajt megelőző összetűzésnek. — Kényes okok miatt összekapott újra a két albíró és tetteleg is megsértették kölcsönösen egymást.

Magay Lajos elnöklése mellett ezt az ügyet tárgyalta ma a szegedi kir. törvényszék. Szavazó-bírák voltak: *Onitiu* Elek és *László* Adolf dr. Jegyző: *Fischer* Frigyes. Közvádó: *Mikovich* Lajos dr. kir. alügyész.

Mindkét albíró párosviaskodás büntetével

194—900. v. h. sz.

867

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni, hogy a borosjenői kir. járásbíró-ság 1898. évi V. 181/5. sz. végzése következtében dr. Német János ügyvéd által képviselt Inokai Tóth Lajos javára Turek József ellen 80 kor. s járuléka erejéig 1899. évi december hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 600 koronára becsült 2 drb. malomkőből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. bíróság 1899. évi V. 181/5. sz. végzése folytán 80 korona tőkekövetelés, ennek 1898. évi január hó 1. napjától járó 5%-os kamatai és eddig összesen 51 kor. 64 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Borosjenőn, alperes lakásán leendő eszközlésére 1900. évi márczius hó 6-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly mjegegyezéssel hivatalnokoz, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Borosjenőn, 1900. évi február hó 22-én.

Bogye Gábor,
kir. b. végrehajtó.

Arad szab. kir. városi kap. hiv.

2535—1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 3237/131—881. sz. a. kelt s a nyomeltőságu m. kir. belügyminiszterium által a 54186—1881. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívom a ház, kert, szőlő és föld tulajdonosokat, valamint azok bérlőit, hogy udvaraik, kertjük, szőlőjük és földjeiken levő gyümölcs- és díszfákról, bokrok és cserjékről a hernyó fészkeket és petegyűrűket folyó évi április hó 5-ig leszedessék és azokat tűzveszélyre alkalmat nem szolgáltató helyen eléggessék; tavasz és nyár folyamán mutatkozó hernyók és hernyó há-

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

2512—1900.

Hirdetmény.

A vető és fűmagvakat vásároló közönséget értesítem, hogy az 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 8-ik §. értelmében a vető és fűmagvak árusításával foglalkozók a következők szigorú betartására vannak kötelezve.

Vető- és fűmagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági termelés tárgyát képező, vagy e célra máshonnan behozott kultúrnövények: általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint a fűvek magvai, úgyiszipntén az erdei magvak is, melynek termelés céljára iparszerűen forgalomba hozattak, illetve kínáltnak vagy árultatnak.

A vető- és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kínálása és árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint történjék:

lők szintén leszedendők és elégetendők.

Különös figyelem fordítandó továbbá a cserebogaraknak — úgy kifejtett bogár, mint pajor alakjában — szorgos irtására. A hivatkozott szabályrendelet értelmében köteles a tulajdonos vagy bérlő azon szomszédját, ki a hernyózást a fenti módon nem eszközli, a kapitányi hivatalnak bejelenteni.

Erről az érdekeltek értesítetnek, hogy a hernyózást mulasztók az érintett szabályrendelet 4-ik szakasza értelmében azonfelül, hogy a munkálat költségére hivatalból elrendeltetik, 25 frtig, azon szomszéd pedig, ki a bejelentést sem teljesíti 10 frtig terjedhető pénzbírsággal fog büntet-tetni.

Ezzel kapcsolatban a kártékony rovarokat pusztító éneklő madarak kímélését a lakosság különös figyelmébe ajánlom.

Arad, 1900. évi febr. hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

355—1900. p. m.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik az 1900. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, hogy a polgármesteri hivatalban jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék.

Később jelentkezők kevesebb petére tarthatnak igényt, jelentkezés a pete átvételére kötelező. Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat:

1. Másról petét el nem fogadni.
2. A nyert pete mennyiséget kizárólag gubótermelésre fordítani.
3. A termelt gubókat csakis a selyemtenyésztési felügyelőség megbízottjának s nem másnak átadni.

Az elsőosztályu gubók kilogrammonként 2 korona 20 fillérjével, a II-od osztályuak 1 korona 60 fillérjével, a hasznavehetetlen piszkos nedvesek pedig 20 fillérjéig fognak beváltatni.

Azok, a kik a gubókat bárki másnak eladnák, később meghatározandó összeg erejéig megfognak büntetettetni.

Aradon, 1899. évi január hó 9

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

A vető- és fűmagvak csakis az eladó nevének, az illető mag fajának, illetve válfajának és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve), valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) % -ban, úgyiszipntén csirázó képességének (szemérint) % -ban való határozott megjelölése mellett hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség % számai külön-külön meghatározott számmal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% nem jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről irásban meg nem rövidített szavakkal, a számjelek tisztán kiírva és pedig vagy az ajánlatban, kötelevélben vagy számlában, vagy esetleg külön értesítvényben, a kicsinybeni vagy közvetítő útján eladásoknál megán a zsákon (burkolaton) is kienybeni vagy egy könnyen el nem távolítható módon kell megtörténni. A menyiben ez nem magán a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevének, vagy cégjegyének kívül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján az árjegyzékben, ajánlatban, kötelevélben, illetve számlában vagy külön értesítvényben jelzett árú azonossága kétségtelenül megállapítható legyen.

A vető- és fűmagvak szállításánál, az erre használt zsákok (burkolatok) az eladó pecsétjével (ólmózzal) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvizsgáló állomás részéről ólmózzárolva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fűmagvak magkereskedők részéről számla vagy más külön írásbeli értesítvény mellett szállítatnak, köteles az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatvány*) egy példányát csatolni, melynek a szállított vető- vagy fűmag burkolatán alkalmazott jel, a mag fajának, illetve válfajának, származásának, valamint tisztasági és csirázóképességi % -ára vonatkozó köteles megjelölés kiténtetésére szolgáló rovatait az eladó kitöltheti.

Vető- és fűmagvaknak, mint „nyersárúnak“ termelők részéről magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgalmában a jelen határozományok — az illető magvak fajának, illetve válfajának, valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kívül — nem kötelezők. (L. 6. §. 2. pontját).

Lóher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, természetesen céljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t. cz. 51. §.) úgyiszipntén az egyes vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) káros magvak tartalmazzak.

A vető- és fűmagvak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi % -ára való ellenőrző vizsgálatoknál úgy a tisztaságban, mind a csirázóképességben külön-külön mutatkozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fentini nagyobb hiányt, a csirázóképességnél ellenben a biztosítottnál magasabb %-ot találna, vagy megfordítva, ezen esetekben a biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi % -ok számának 100-zal osztandó szorzatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani eredménye a fűmagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fűmagvak vételénél óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető mag fajának, illetve válfajának származásának valamint a mag tisztaságának úgyiszipntén csirázó képességének % -ban való határozott megjelölését és mindezekért a szavatosság elvállalását követleni jogosítva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

*) A magvizsgáló állomásokról szerzendő be.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermekek

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Batthyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermekek. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackokban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számu	1—8	napos gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fill.	1 palack	7 fill.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 " 8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 " 10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 " 12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 " 14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitűnő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbeteg részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforraltás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fill., 1/2 liter 34 fill.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegnek zsírvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforraltás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fill. 1/2 liter 34 fill.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 liter 24 fill., 1/2 liter 16 fill.

Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona., 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készítetnek minden a gyógyászatban előforduló Ggyógytejt mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.

Egy

pénzszekrény

olcsó áron eladó

Auerbach Miksánál

Forray-utca I. szám. 869

Déznán

a tavaszi országos

vásár

f. évi március 19-én

tartatik meg.

868 Az előjáróság.

A kisjenői főhg. uradalomban a tavaszi idényben nagymennyiségű

gyümölcs-

(különösen alma) és diszfa tetemesen mérsékelt áron eladásra bocsátatik.

Árjegyzékkel szívesen szolgál az urad. kertészet **Kisjenőn.** (Aradmegye. Vasuti állomás.)

Ternovai járás főszolgabírójától.

186—1900. szám.

Pályázati hirdetés.

A ternovai járási állatorvosi állás lemondás folytán üresedésbe jövén, ezen állásnak választás utjáni betöltésére folyó évi március hó 28-ik

napjának d. e. 10 óráját Taucz községéhez kitűzöm.

A körállatorvos székhelye Taucz, évi fizetése 1200 korona, évi utiátalánya 640 korona, valamint esetenként 80 fillér látogatási díj és a rendes látogatásokon kívül természetbeni fuvar — esetleg fuvardíj.

A körhöz 17 község tartozik. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni

óhajtják, hogy állatorvosi oklevéllel és egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket hozzám a választást megelőző nap d. u. 5 óráig annyival inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ternován, 1900. évi február hó 22.

Kállay,
főszolgabíró.

860

Utolsó hét.

Tyukszem,

szemölcs, bűtyök és mindenféle bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elmulasztja a

Hajós-féle

ANAGALLIN

Ára 35 kr.

Nyilatkozat. Tekintetes Hajós Árpád gyógyszerész urnak Arad. Fogadja legmélyebb köszönetemet az Ön által feltalált csodás hatású Anagallin-ért, mely a régi kinzó bőrkeményedéstől rövid idő alatt és igen sikeresen megszabadított. El nem mulaszthatom az Ön igazán kitűnő szerét a szenvedő emberiség figyelmébe ajánlani. Arad, jul. 24. Tisztelettel Szele Józsefné.

A párisi és londoni hygienikus kiállításon kitűnő készítményelért, nagy aranyéremmel, díszoklevéllel és érdemkeresztel kitüntetve. Kapható egyedül a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára

Aradon, Andrásy-tér 22.

A megyeházzal szemben.

MEGHIVÓ.

A borossebesi kerületi betegsegélyző-pénztár

1900. évi március hó 11-én d. e. 10 órakor

(határozatképtelenség esetén pedig március hó 18-ikán) a község háza tanácsstermében tartja meg

hetedik évi rendes közgyűlését,

melyre az érdekelt közgyűlési kiküldöttek ezuton is meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése és a jegyzőkönyv hitelesítése két közgyűlési tag kiküldése.
2. Zárszámadás előterjesztése, felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választott bírósági tagok választása.
4. Netáni indítványok, melyek azonban 8 nappal a közgyűlés megelőzőleg írásban beadandók.

Borossebes, 1900. február hó 26-án.

A borossebesi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága.